

איך להפוך זבל לזהב

בימי הביניים קראו להם אלכימאים. הם שקדו ימים ולילות על מציאת אבן החכמים ההופכת, לפי האגדה, עפר לזהב טהור. כיום קוראים להם מכוני-התערוכות. מצד אחד נכנס זבל ועוד ירקות, מצד שני יוצא כימטז'זהב — מבחינת הרווחים, בכל הנוגע לפשיטת עורם של אזרחי המדינה. לפני שבועות אחדים הודיע סוחר משכם, כי בדעתו למכור כ-10 אלפים טון גפת זיתים. הגפת היא השארית הנותרת מן הפרי לאחר עיבודו. כל השנים נמכרה הגפת בפרוטות למלכני לבני-בעירה, שימשה כחומר-גלם לתעשיית הלבנים. השנה הופיעו לפתע נציגים מיסטרזיים, התחרו ביניהם על קניית הגפת. כך בשכם, ובכל שאר ערי הגדה: אותם נציגים החלו קונים את כל הפסולות של מוצרי החקלאות בגדה, ובישראל. נציגים אלה היו אנשי מכוני-התערוכות הישראליים. בישראל יש כמה מכוני-התערוכות גדולים, שביניהם מונופול על אספקת אוכל למשק החי בארץ. כל בעלי-החיים בישראל, מבקר ועד פטמים (עוף, הודו) ניוונים במוצרי מכוני-התערוכות, שהם בעיקר הכופתיות (עוגיות תערוכות מוצקת). הכופתיה עשויה בעיקרה מתאית (כ-60%), כ-20% פורטאין, והשאר שומנים וחומרים לפי הצורך. מחיר טונה כופתיות הוא כ-1500 לירות, ומכוני-התערוכות מנמקים זאת במחיר הגבוה של גרעיני המיספוא מהם נעשתה התאית לכופתיות. והנה, בשנה האחרונה הסתבר כי במקום מיספוא או גרעינים אחרים, גילו מכוני-התערוכות שאפשר להכניס גם תאית מחומרים אחרים. גפת הזיתים, למשל, עשויה תאית. וכן גם גפת הענבים וקליפות בוטנים והיו מכוניים שהשתמשו גם בזבל עופות. כיוון שמחיר הזבלים והגפתות למינתן הוא אפסי, ברור כי נוצר מייד הפרש בין העלות של טונה כופתיות, שהיא עכשיו כ-750 לירות, לבין המחיר הנגבה, שנותר בעינו: 1500 לירות. הרווח הוא 50%.

מי שמנסה לבוא בטענות, אומרים לו שלא יקנה. התוצאה: כולם שותקים, ומשלמים, ועקב מחירו הגבוה של הכופתיות לוקחים מחיר גבוה בעד מוצרי הבשר. שכן, לקבל קילו בשר בקר יש צורך בשש מנות כופתיות. לקבלת קילו בשר-עוף דרושות 2.5 כופתיות. אם יוזלו הכופתיות בהתאם לשוויין האמיתי, יורידו גם את מחירי הבשר והעופות.

..לופטהנזה" מגדילה נפח הטיסות

בתחילת חודש אפריל 1975 תכניס חברת-התעופה המערב-גרמנית, "לופטהנזה" לשרות, בקו גרמניה-ישראל, מטוס גדול יותר, מטיפוס "בואינג 707". מטוס זה יכול לקחת 164 נוסעים וכן המשיה ה" טון מיטען אווירי. כיום מפעילה ה" חברה מטוס, "בואינג 727 אי", בו 146 מקומות ונפח מיטען קטן. החלפת המטוס בגדול יותר (המטוס

החדש יטוס כשלוש פעמים בשבוע) באה בגלל הצורך בנפח-מיטען-אווירי גדול יותר. "לופטהנזה" הטיסה בשנת 1974 41 אלף נוסעים — גידול של 31% לעומת 1973. החברה הכניסה כבר לשרות, ב-27 בנובמבר 1974, מטוס גדול יותר לעומת ה"בואינג 707" בן 103 המקומות, ש-אותו הטיסה עד אז.

המעשלה מסבסדת

את העיתונים

על שאר סוגי הנייר יש הגנה של מכס בגובה 20% לערך. "מיפעלי נייר חדרה" מספקים כיום רק כ-4000 טון נייר-עיתון, מתוך צריכה כוללת בארץ של 44 אלף טון נייר-עיתון בשנת 1974. השנה צפויה צריכה של 36 אלף טון בלבד, בגלל צימצום גדול ה" עתונים ב-20% לערך.

ב"מיפעלי נייר חדרה" סבורים, כי מחירי הנייר הגבוהים בחו"ל יושארו ברמה הנוכחית עוד שנים אחדות. ב"מיפעלי נייר" בונים עתה מכוני-נייר שלישי, שתחל בייצור בעוד שנתיים, ב"הספק של 20 אלף טון, ואחר תגדיל את הכמות מדי-שנה.

ממונה ניוורפר דפיקה לחדרה

"מיפעלי נייר חדרה" ממשיכים להפ" על בעצמם את הוצאת "סברה", המד" פיסה ספרים באנגלית. ביריד פרנקפורט הציגה ההוצאה שישה דגמי ספרים, קיבלה שם הזמנות ייצוא ב-40 אלף דולר.

ההוצאה מתכוננת עתה להוציא את ספר הציורים "השלום שלי" עם הוצאת "מקגראו-הול" בארצות-הברית, ו"נייר אינגליש לייברארי" בבריטניה. קעת מכ" נה, "סברה" דגמי ספרים ליריד הספר בירושלים.

איך להרוויח

מהפסדים

פעם לפני שנים לא רבות, אחרי הוועידה הכלכלית הראשונה בירושלים, החליטה ממשלת ישראל להמוך את מדינתה לארץ מייצרת סרטים. שמש יש כאן בשפע, גאונים גם כן, ומה שחסר הוא רק קצת כסף ממשלתי. הלכה הממשלה ויזמה הקמת חברה פרטית בשם "סינפילקו", בבעלותם של משקיעי-חוץ ומשקיעי ישראלי. משקיע החוץ היה יוהנן פורמאן, מראשי חברת "פי-איי-סי" שהשקיעה כספים בישראל. המשקיע הישראלי היה עדיאל כהן, עובד ממשלתי בכיר לשעבר, שהכיר את פורמאן בארצות-הברית. הממשלה התחייבה בפני בעלי "סינפילקו", כי כנגד כל שתי לירות שישקיעו בעלי-החברה, תלווה לה הממשלה לירה אחת, ל-25 שנים ברובית של חמישה אחוזים ללא הצמדה. כל זאת — בגבולות של שני מיליון לירות הלוואות ממשלתיות. "סינפילקו" היתה צריכה להיות המממנת העיקרית של תעשיית הסרטים בארץ, אולם בכל אשר נגעה ידה, הפסידה. היא מימנה את הסרט "בלומפילד" עם ריצ'ארד האריס. היה זה כישלון טוטאלי. היא מימנה גם את המערבון "מאד" רון. בשני סרטים אלה הפסידה החברה כשני מיליון לירות, ואמרה די.

החברה לא עשתה דבר שנים אחדות, עד שנתקל בה איל-הסרטים הצעיר והממולח יצחק (איז'ו) שני. שני הוא עוררדין במקצועו, ויחד עם שותפו, נחום דיאמנט, התמחה בכישרון מכוני-הנכסים ועשיית כסף מהן. הוא החל בייצוג משקיעים זרים במפעלי "דינומוטר", עבר לרכישת "סירטי גבע" שעמדו להיסגר לאחר פטירת המייסד, מרדכי נבון, ואחר רכש את רשת החנויות "אבנעל" מידי הרמן הולנדר וכונסי-הנכסים שלו. לבסוף קנה את "סיני פילקו". כבדרך-אגב קנה בימים אלה גם חברת-הטיסות בשם "טיל". שיהיה.

את "אולפני גבע" קנה בשני מיליון לירות הון נפרע, שגויס בצורה הבאה: קבוצת "ברקי" הקנדית — 26%; משקיעים יהודיים מארצות-הברית, המפוזרים במקומות שונים — 50%; היתר, לחברה בשם "ליגול", שבעליה בחלקים שותף של מרדכי נבון.

ההסכם עם "ברקי" הקנדית אומר, כי תמיד יהיו בידיה 26% מהון-המניות, גם אם לא יגדילו את חלקם בחון כאשר אחרים עושים זאת. הסכם זה מונע מבעלי-המניות האחרים להגדיל את החון של מיפעלי החסדרה, ואיז'ו מוזרם לאולפנים כסף בצורת הלוואות בריבית נאה. מאחר שהוא ודיאמנט הם בעלי "אבנעל", שהיא בעלת מוזמנים, הרי כאן מבוצע התיגל כספי נאה של חליבת "ברקי-גבע" על-ידי ההלוואות.

שחקן האריס שואה בבלומפילד

"ברקי גבע" עצמה מתפתחת לא-רע, משקיעה עכשיו שני מיליון לירות בציד-צבע, כדי שתוכל להשתוות ל"אולפני הרצליה", להם כמעט שנמכרה לפני הפיחות ב-600 אלף דולר.

מה יעשה איז'ו עם "סינפילקו"? פשוט מאוד. לפי ההסכם עם הממשלה, עליה לחלוט עוד מיליון לירות באמצעות "סינפילקו", בתנאי שבעלי-החברה ישקיעו שני מיליון. איז'ו מלווה כספים ל"ברקי-גבע" בין כה וכה, אז למה שלא יעביר את הכסף דרך "סינפילקו"? הוא מעביר דרכם שני מיליון לירות, מאלץ את הממשלה לחלוט עוד מיליון אחד (5% ריבית לא-צמודה ל-25 שנים, כווכר), אחר-כך לוקח את שני המיליונים שלו וקונה ציוד, ואת המיליון שקיבל מן הממשלה ב-5% לא-צמוד, הוא משקיע בקניית איגרות-חוב ממשלתיות הנותנות כמעט 9% צמוד-צמוד.

מי אמר שאנשים עם שכל לא מסתדרים בארץ?

עיקולים על

כספיו של

נונחם גולן

הוא הביא ארצה את ריצ'ארד ראונדטרי "שאפט" ורוברט שאו, ועושה כאן סרט על שוד יהלומים. אבל עובדה היא ששני צ'קים של החברות של מנחם גולן, המפיק הישראלי הגדול, חזרו בימים אלה. לא משחו רציני, כל צ'ק רק על 5000 לירות.

איציק קול, מנכ"ל אולפני "הרצי ליה", שלפקודתם נרשמו הצ'קים, הלך והוציא עיקולים בבית-המישפט, על ה" כספים המגיעים לגולן ממשלת ישראל. גולן הבטיח לשלם.